

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Αθηνών 99, 24134, Καλαμάτα
Πληροφορίες: Μ. Πουλοπούλου
Τηλέφωνο: 2721360838
Email: m.poulopoulou@kalamata.gr

Προς: Δημοτικό Συμβούλιο
Δήμου Καλαμάτας

ΘΕΜΑ: Συμμετοχή του Δήμου Καλαμάτας στο Δίκτυο "Residents of the future" στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος URBACT IV.

ΣΧΕΤ: Το με αρ. πρωτ. 2573/13-01-2023 έγγραφο του ΥΠΕΣ.

Με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο του ΥΠΕΣ ενημερώθηκαν οι Δήμοι για την πρώτη Πρόσκληση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος εδαφικής συνεργασίας **URBACT IV με αντικείμενο την υποβολή προτάσεων για τη σύσταση δικτύων πόλεων**. Σκοπός του Προγράμματος και ειδικότερα των Δικτύων Σχεδιασμού Δράσεων είναι η χρηματοδότηση των πόλεων για τη δημιουργία ενός λειτουργικού σχεδίου δράσης με στόχο τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, αλλά και η καλλιέργεια φιλοσοφίας συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών και Ελληνικών πόλεων. Οι προτάσεις θα υποβληθούν στο τέλος Μαρτίου 2023 για αξιολόγηση και προβλέπεται εντός του Ιουνίου 2023 η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Η πρόταση του Δήμου Καλαμάτας αφορά στη συμμετοχή του στο Δίκτυο "**Residents of the Future**" με επικεφαλής εταίρο την πόλη Sibeni (Κροατία). Το Δίκτυο "**Residents of the Future**" αποτελεί ένα δίκτυο πόλεων και Δήμων, το οποίο στοχεύει στην αστική αναζωογόνηση προάγοντας βιώσιμες επιλογές με ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο, στην προώθηση της καινοτομίας, την προσέλκυση νέων κατοίκων και επιχειρηματικών επενδύσεων. Οι πόλεις που απαρτίζουν το δίκτυο έχουν πληθυσμιακή ομοιογένεια και ομοιογένεια αστικών χαρακτηριστικών, αντιμετωπίζουν δε κοινά – σε γενικές γραμμές – προβλήματα: αστική υποβάθμιση, μείωση της ελκυστικότητας και ενδεχομένως μείωση πληθυσμού, είτε συνολικά, είτε σε «αστικούς θύλακες». Συγκεκριμένα, στο Δίκτυο συμμετέχουν, εκτός από την επικεφαλής πόλη Sibeni (Κροατία), ο Δήμος Mangualde (Πορτογαλία), ο Δήμος Plasencia (Ισπανία), ο Δήμος Καλαμάτας (Ελλάδα), ο Δήμος Saldus (Λετονία), η πόλη Saint Quentin (Γαλλία), ο Δήμος Alba Iulia (Ρουμανία), ο Δήμος Mantova (Ιταλία), η πόλη Iisalmi (Φινλανδία) και η πόλη Trebinje (Βοσνία και Ερζεγοβίνη).

Το Δίκτυο θα προσπαθήσει να απαντήσει πώς οι πόλεις θα ανταποκριθούν σε αυτά τα προβλήματα, τα οποία προβλέπεται να γίνουν πιο σημαντικά στο μέλλον. Μέσω του Δικτύου, κάθε πόλη θα δημιουργήσει Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης (τελικό προϊόν του Δικτύου Σχεδιασμού Δράσης) με αναλύσεις και μέτρα που θα τη βοηθήσουν σε αυτό το θέμα. Τα μέτρα αυτά θα επικεντρωθούν σε τέσσερα βασικά χαρακτηριστικά:

- Ψηφιακός μετασχηματισμός
- Οικονομική διαφοροποίηση

- Ταυτότητα πόλης
- Αστική κοινωνική ανάπτυξη

Στην αρχή του έργου θα δημιουργηθεί Οδικός Χάρτης Δικτύου με λεπτομερείς δραστηριότητες και χρονοδιάγραμμα. Όλα τα προαναφερθέντα θα επιτευχθούν μέσω της μεθόδου URBACT που αναγνωρίζει τη σημασία της διακρατικής συνεργασίας, της ανταλλαγής γνώσεων και της ανάπτυξης ικανοτήτων. Εκτός από την ομάδα του έργου σε κάθε πόλη, διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη θα συμμετάσχουν στην υλοποίηση μέσω της τοπικής ομάδας ULG-Urbact. Τα απαιτούμενα αποτελέσματα θα επιτευχθούν μέσω τριών πακέτων εργασίας:

WP1 - Διαχείριση δικτύου

WP2 - Διακρατικές δραστηριότητες σε επίπεδο δικτύου

WP3 - Δραστηριότητες σε τοπικό επίπεδο.

Εκτός από τις διακρατικές συναντήσεις, οι εταίροι θα πρέπει να οργανώνουν και να συμμετέχουν σε τοπικές εκδηλώσεις, για παράδειγμα: συναντήσεις, εκδηλώσεις προβολής έργων (εκδήλωση που ονομάζεται «Άνοιξε τις πόρτες της πόλης») και Δράσεις Μικρής Κλίμακας.

Η Καλαμάτα είναι μια πόλη που διαθέτει τα απαιτούμενα βασικά χαρακτηριστικά για να ενταχθεί στο εν λόγω δίκτυο, συνεισφέροντας ουσιαστικά στην διαμόρφωση ενός δυναμικού και ελπιδοφόρου προφίλ του Δικτύου. Παρά την συστηματική, εδώ και δεκαετίες, προσπάθεια του Δήμου Καλαμάτας για ολοκληρωμένες αστικές αναπλάσεις στην πόλη, ένας αστικός θύλακας στο κέντρο της πόλης παρέμεινε χωρίς ουσιαστικές παρεμβάσεις : πρόκειται για το ανατολικό τμήμα του ιστορικού κέντρου της πόλης και την ευρύτερη περιοχή του. Ενδεικτικά η περιοχή οριοθετείται από την οδό Σταδίου, Πλατεία Φραγκόλιμνας και μέχρι το Νεκροταφείο βόρεια, ανατολικά την οδό Παλαιολόγου, δυτικά την οδό Αναγνωσταρά, νότια την οδό Καίσαρη. Η συγκεκριμένη περιοχή μπορεί να θεωρηθεί ως περιοχή μελέτης περίπτωσης για συμμετοχή στο δίκτυο URBACT IV “Residents for the Future”.

Οι προτεινόμενοι άξονες παρέμβασης είναι:

- Διαμόρφωση αναγνωρίσιμης φυσιογνωμίας της περιοχής ως πολιτιστικής, κοινωνικής, ιστορικής, σύγχρονης ταυτότητας των κατοίκων της με στόχο την τόνωση των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στην περιοχή και την αύξηση της ελκυστικότητας.
- Εκτέλεση εμβληματικών έργων και παρεμβάσεων που θα σηματοδοτήσουν την αναπτυξιακή επανεκκίνηση και την εξάλειψη της υποβάθμισης της περιοχής.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας είτε μέσω της υποστήριξης υφιστάμενων επιχειρήσεων είτε μέσω της παροχής κινήτρων και ευκαιριών για τη δημιουργία νέων στην περιοχή.
- Ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, κυρίως μέσω της δημιουργίας κόμβων και της υποστήριξης της νεανικής επιχειρηματικότητας.
- Αναβάθμιση των θεσμών της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής τους, με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης, ιδιαίτερα των νέων.
- Αναζωογόνηση παλαιών βιομηχανικών χώρων με αξιοποίηση του υφιστάμενου κτιριακού αποθέματος και των άμεσων περιοχών τους.
- Μετριασμός των επιπτώσεων της εστιασμένης αστικής υποβάθμισης και των ελλείψεων στις αστικές υποδομές.

- Εφαρμογή καινοτόμων υπηρεσιών όπως «ψηφιακές υπηρεσίες» και «εφαρμογές έξυπνων πόλεων», με στόχο την αναβάθμιση του συνόλου της περιοχής παρέμβασης, τη διευκόλυνση της καθημερινότητας και την προσέλκυση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων σε αυτήν.

Το κίνητρο για τη συμμετοχή του Δήμου Καλαμάτας στο δίκτυο "Residents for the Future" επικεντρώνεται στα εξής:

1. Ενεργοποίηση στην υλοποίηση προγράμματος της ΕΕ και ειδικότερα σε πρόγραμμα με στόχο την ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη.

2. Σχεδιασμός ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του ανατολικού τμήματος του ιστορικού κέντρου, που δείχνει ισχυρές ενδείξεις στασιμότητας και αστικής υποβάθμισης, αν και βρίσκεται σε επαφή με το ιστορικό κέντρο της πόλης.

3. Εφαρμογή μιας διαδικασίας σχεδιασμού από κάτω προς τα πάνω των απαιτούμενων παρεμβάσεων με την καθιέρωση ενός ευρέος δημόσιου διαλόγου και διαβούλευσης με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η ενεργοποίηση της κοινωνίας και των ενδιαφερομένων είναι ζωτικής σημασίας για τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό και για την επιτυχή εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης.

4. Μέσω της ενεργού συμμετοχής στο Δίκτυο URBACT θα αποκτηθεί χρήσιμη γνώση και εμπειρία από το εξουσιοδοτημένο προσωπικό του Δήμου. Αυτό το σώμα γνώσης και εμπειρίας θα είναι χρήσιμο για μελλοντική εφαρμογή και προσαρμογή.

5. Μέσω της συμμετοχής στο δίκτυο, ο Δήμος στοχεύει στη δημιουργία σχέσεων και αλληλεπιδράσεων με άλλους ευρωπαϊκούς Δήμους και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, αμοιβαία χρήσιμων.

Συμπερασματικά, η Καλαμάτα έχει να «κερδίσει» από την συμμετοχή στο Δίκτυο URBACT IV:

- εξωστρέφεια,
- απόκτηση εμπειριών,
- ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών από διεθνείς καλές πρακτικές και προσαρμογή τους στην εδώ πραγματικότητα,
- καθιέρωση δικτύου κοινωνικού διαλόγου και συμμετοχής (bottom-up process),
- σύνταξη ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης (Integrated Action Plan) για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη αστική αναζωογόνηση της περιοχής μελέτης,
- καθιέρωσή της (της πόλης της Καλαμάτας) στην χορεία των πόλεων που διαθέτουν ενεργή συμμετοχή στα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Μετά από τα παραπάνω,

Παρακαλούμε όπως, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίσει για:

A. Τη συμμετοχή του Δήμου Καλαμάτας στο Δίκτυο "Residents of the future" στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος URBACT IV.

B. Την εξουσιοδότηση του Δημάρχου Καλαμάτας Αθανασίου Π. Βασιλόπουλου για την υπογραφή οποιουδήποτε εγγράφου κρίνεται απαραίτητο για τη συμμετοχή του Δήμου Καλαμάτας στο Δίκτυο

"Residents of the future".

**Ο Αντιδήμαρχος Στρατηγικού Σχεδιασμού,
Τουρισμού, Κλιματικής Αλλαγής, Ηλεκτρονικής
Διακυβέρνησης & Ψηφιακού
Μετασχηματισμού**

Συνημμένα:

1. Το με αρ. 2573/2023 έγγραφο ΥΠΕΣ
2. Έγγραφο παρουσίασης URBACT IV

Νικόλαος Μπασακίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ
ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2023
Α.Π. 2573

Ταχ. Δ/ση : Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. Κώδικας: 10563, Αθήνα
Πληροφορίες: Δρ.Αντώνιος Καρβούνης
Τηλέφωνο: 213 136 1114
E-mail: a.karvounis@ypes.gr
international@ypes.gr

Προς:
Δήμους της Χώρας

ΘΕΜΑ: Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα URBACT IV: Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη σύσταση Δικτύων Πόλεων Σχεδιασμού Δράσεων (Action Planning Networks) & Ενημερωτική Ημερίδα (Αθήνα, 17 Ιανουαρίου 2023)

Σχετ: Το από 12/1/2023 ηλεκτρονικό μήνυμα του Εθνικού Σημείου Επαφής URBACT Ελλάδας – Κύπρου

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος, αναφορικά με το εν θέματι αντικείμενο, σας γνωρίζουμε ότι δημοσιεύτηκε πρόσφατα η πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη σύσταση δικτύων πόλεων σχεδιασμού δράσεων, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος εδαφικής συνεργασίας URBACT IV, η οποία ουσιαστικά αποτελεί την πρώτη από τις ευρωπαϊκές προσκλήσεις που απευθύνονται σε δήμους για την προγραμματική περίοδο 2021-2027. Σκοπός του προγράμματος URBACT IV, και ειδικότερα των Δικτύων Σχεδιασμού Δράσεων, είναι η χρηματοδότηση των πόλεων για τη δημιουργία ενός λειτουργικού σχεδίου δράσης με στόχο τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, αλλά και η καλλιέργεια φιλοσοφίας συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών και Ελληνικών πόλεων.

Κατόπιν τούτου, με πρωτοβουλία του εθνικού σημείου επαφής URBACT Ελλάδας-Κύπρου διοργανώνεται εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί την **Τρίτη 17 Ιανουαρίου 2023** και ώρα **10.00 - 16.00**, στο **Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών** (Θόλου 5 Πλάκα), για την ενημέρωση των δήμων, ενδιαφερόμενων φορέων και ενεργών πολιτών σχετικά με τις ευκαιρίες που δίνονται στις πόλεις μέσα από το URBACT IV και τη νέα πρόσκληση για συμμετοχή στα Δίκτυα Σχεδιασμού Δράσεων (APNs). Για τη συμμετοχή σας στην εν λόγω εκδήλωση απαιτείται η συμπλήρωση φόρμας μέσω του σχετικού συνδέσμου:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSc-0kE8df0stZQixLBZweD4rNA0t2LqM_eEmMiTMuP4JzYAeg/viewform

Επίσης, περισσότερες πληροφορίες για την πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη σύσταση δικτύων πόλεων σχεδιασμού δράσεων μπορείτε να λάβετε από την ιστοσελίδα του προγράμματος:

<https://urbact.eu/get-involved>

Επίσης, περαιτέρω πληροφορίες για την ανωτέρω εκδήλωση και την εν λόγω πρόσκληση μπορείτε να αναζητήσετε στο εθνικό σημείο επαφής URBACT για Ελλάδα-Κύπρο:

**Εθνική Αρχή Συντονισμού Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής,
Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ)
Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων
Μητροπόλεως 3, 105 57 Σύνταγμα
Τηλ.: 210 3726000
E-mail: urbact.eyssa@mncg.gr**

Τέλος, σας υπενθυμίζουμε ότι, για τη συμμετοχή σας στο ανωτέρω πρόγραμμα, εφόσον προϋποτίθεται για την υλοποίησή των δράσεων του εταιρική σχέση με αντίστοιχους οργανισμούς της αλλοδαπής, πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 219 παρ.3 του ν.3463/2006, όπου προβλέπεται η σχετική χορήγηση της σύμφωνης γνώμης της Επιτροπής του άρθ.4 παρ.2β ν.3345/2005.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες και διευκρινίσεις.

**Ο ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ
κ.α.α.**

Δρ. Αντώνιος Καρβούνης

Κοινοποίηση:

- 1) Εθνικό Σημείο Επαφής URBACT για Ελλάδα-Κύπρο
(E-mail: urbact.eyssa@mncg.gr)
- 2) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
- 3) ΕΟΕΣ ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΑ
(E-mail: amfiktio@otenet.gr)
- 4) ΕΟΕΣ ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ
(E-mail: epolis@efxini.gr)
- 5) ΕΟΕΣ ΕΛΙΚΑΣ ΑΜΚΕ
(E-mail: helicas.egtc@gmail.com)
- 6) ΚΕΔΕ
(E-mail: info@kedke.gr)
- 7) ΠΕΔ της Χώρας
- 8) Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης & Αυτοδιοίκησης
(ΕΕΤΑΑ ΑΕ.)
(E-mail: info@eetaa.gr)
- 9) Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα

URBACT IV (2021 – 2027)

1. Τι είναι το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας URBACT;

Για περισσότερο από 18 χρόνια, το URBACT είναι το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Εδαφικής Συνεργασίας που στοχεύει στην ενδυνάμωση της ολοκληρωμένης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης στα Κράτη Μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία και την Ελβετία. Αποτελεί ένα όργανο της Πολιτικής Συνοχής, συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΤΠΑ) και τα Κράτη Μέλη/Κράτη Εταίρους.

Το URBACT δεν είναι ένα επενδυτικό πρόγραμμα. Σκοπός του URBACT είναι να διευκολύνει τα αστικά κέντρα των χωρών- εταίρων στο πρόγραμμα, ώστε να συνεργαστούν και να αναπτύξουν ολοκληρωμένες λύσεις στις κοινές αστικές προκλήσεις μέσω της δικτύωσης, της μάθησης από τις εμπειρίες των άλλων, των διδαγμάτων και του προσδιορισμού των καλών πρακτικών που θα βελτιώσουν τις αστικές πολιτικές.

Ακολουθώντας την επιτυχία των URBACT I (2000-2006), URBACT II (2007-2013) και URBACT III (2014-2020), **το URBACT IV (2021-2027)** δημιουργήθηκε για να συνεχίσει να προωθεί τη βιώσιμη ολοκληρωμένη αστική ανάπτυξη και για να συνεισφέρει στην προώθηση της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την αστική αναζωογόνηση.

2. Ποιοί είναι οι κύριοι στόχοι του προγράμματος URBACT;

Α. Ανάπτυξη Ικανοτήτων: Βελτιώνει την ικανότητα των αστικών κέντρων να διαχειριστούν τις βιώσιμες αστικές πολιτικές και πρακτικές με ολοκληρωμένο και συμμετοχικό τρόπο, μέσω της αναγνώρισης των ισχυρών τους σημείων, της καταγραφής των αδυναμιών τους, της οργάνωσης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και του ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων που αφορούν στον αστικό και περιφερειακό χώρο

Β. Σχεδιασμός Πολιτικής: Βελτιώνει το σχεδιασμό των βιώσιμων ολοκληρωμένων πολιτικών και πρακτικών στα αστικά κέντρα και ενισχύει τη διασύνδεση αστικού και αγροτικού χώρου

Γ. Εφαρμογή των Πολιτικών: Βελτιώνει την εφαρμογή των ολοκληρωμένων και βιώσιμων στρατηγικών και δράσεων στα αστικά κέντρα, στοχεύοντας στην υλοποίηση των στρατηγικών αυτών με μόχλευση πόρων

Δ. Κεφαλαιοποίηση και Διάδοση Γνώσεων: Εξασφαλίζει ότι οι φορείς της πραγματικής οικονομίας και οι αρμόδιοι για την λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα έχουν πρόσβαση στη γνώση, υιοθετούν καινοτόμες ιδέες και λύσεις και με κοινή χρήση της τεχνογνωσίας σε όλες τις πτυχές της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης συμβάλουν στη βελτίωση των προτάσεων των πολιτικών αστικής ανάπτυξης, αλλά και στην επιτυχή υλοποίησή τους.

3. Πάνω σε ποιους θεματικούς τομείς εργάζεται το URBACT IV (2021-2027);

Η θεματική κάλυψη του προγράμματος URBACT III (2021-2027) ήταν σύμφωνη με τους θεματικούς στόχους της πολιτικής συνοχής της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020 και συνδέεται στενά με τους πυλώνες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μία καινοτόμο, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Το URBACT IV εργάζεται πάνω στους εξής θεματικούς τομείς της URBAN AGENDA:

- ποιότητα αέρα,
- κυκλική οικονομία,

- κλιματική προσαρμογή,
- πολιτισμός και πολιτιστική κληρονομιά,
- ψηφιακή μετάβαση,
- ενεργειακή μετάβαση,
- στέγαση,
- ενσωμάτωση μεταναστών και προσφύγων,
- καινοτόμες και υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις,
- δουλειές και δεξιότητες στην τοπική οικονομία,
- βιώσιμη χρήση της γης και λύσεις περιβαλλοντικά φιλικές,
- αστική κινητικότητα,
- αστική φτώχεια,
- ασφάλεια στους δημόσιους χώρους.

4. Ποιες είναι οι κύριες δραστηριότητες του προγράμματος;

Το πρόγραμμα URBACT προσφέρει τρία κύρια «πακέτα» δράσεων στα αστικά κέντρα και τους φορείς της πραγματικής οικονομίας. Κάθε πόλη μπορεί να επιλέξει αυτό που ταιριάζει καλύτερα σε εκείνη.

A. Διακρατικά Δίκτυα: Το URBACT διευκολύνει τις Ευρωπαϊκές πόλεις ώστε να συνεργαστούν και να αναπτύξουν αποτελεσματικές και βιώσιμες λύσεις σε σημαντικά προβλήματα του αστικού χώρου, επαναβεβαιώνοντας τον κύριο ρόλο που διαδραματίζουν στην αντιμετώπιση των αυξανόμενων σύνθετων κοινωνικών προκλήσεων και ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μέσω των Διακρατικών Δικτύων Ανταλλαγής.

B. Ενίσχυση και Ανταλλαγή της Γνώσης: Το URBACT διευκολύνει τις πόλεις στην ανταλλαγή των καλών πρακτικών και διδαγμάτων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση των αστικών πολιτικών στην Ευρώπη, οικοδομώντας γνώση και τεχνογνωσία από τις άμεσες εμπειρίες με συστηματική κεφαλαιοποίηση και διαδικασίες επικοινωνίας.

Γ. Ανάπτυξη Δεξιοτήτων: Οι πόλεις θα πρέπει να εμπλουτίσουν τη γνώση και τις δεξιότητές τους σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη με σκοπό να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις.

5. Ποιες είναι οι κατηγορίες των δικτύων που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα;

- **Δίκτυα Σχεδιασμού Δράσεων (Action Planning Networks):** για τη βελτίωση των ικανοτήτων των πόλεων να σχεδιάζουν ολοκληρωμένες στρατηγικές/σχέδια δράσης με στόχο τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. (αυτή είναι η κατηγορία που μας αφορά ως Καλαμάτα)
- **Δίκτυα Υλοποίησης δράσεων (Implementation Networks):** για τη βελτίωση των ικανοτήτων των πόλεων να εφαρμόζουν ολοκληρωμένες στρατηγικές/σχέδια δράσης με στόχο τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
- **Δίκτυα Μεταφοράς καλών πρακτικών (Transfer Networks):** για τη βελτίωση των ικανοτήτων των πόλεων να εφαρμόζουν ολοκληρωμένες στρατηγικές/σχέδια δράσης υιοθετώντας, μεταφέροντας και χρησιμοποιώντας, σε τοπικό επίπεδο, καλές

πρακτικές που έχουν προσδιοριστεί στον τομέα της ολοκληρωμένης βιώσιμης αστικής ανάπτυξης.

6. Ποιος είναι ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος URBACT III;

Το URBACT III έχει συνολικό προϋπολογισμό 96,3€ εκ. ευρώ. Ο συνολικός προϋπολογισμός του URBACT IV είναι € 102.934.000, αυξημένος κατά 7%.

Κάθε δίκτυο URBACT IV θα ενισχυθεί με περίπου € 750.000 συνολικά.

Το Πρόγραμμα URBACT Υποστηρίζει πόλεις, περιφέρειες, μητροπολιτικές περιοχές, αντίστοιχες επαρχιακές, περιφερειακές και εθνικές αρχές, πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, μη κυβερνητικές οργανώσεις, επιμελητήρια και οργανισμούς.

7. Ποια είναι τα ποσοστά χρηματοδότησης;

Οι εταίροι των δικτύων συγχρηματοδοτούνται:

- Με ποσοστό έως 85% από το ΕΤΠΑ για τους εταίρους που προέρχονται από λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες ή περιφέρειες μετάβασης (η περίπτωση της Καλαμάτας).
- Με ποσοστό έως 70% από το ΕΤΠΑ για τους εταίρους που προέρχονται από πιο αναπτυγμένες περιφέρειες

Η Εθνική συμμετοχή για τις ελληνικές πόλεις καλύπτεται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η οικονομική επιβάρυνση του εταίρου είναι – στο τέλος του προγράμματος & απολογιστικά – ΜΗΔΕΝΙΚΗ.

8. Ποιος έχει πρόσβαση στη χρηματοδότηση;

Διακρίνονται δύο κατηγορίες ωφελούμενων/συμμετεχόντων, οι κυρίως ωφελούμενοι (πόλεις – εταίροι) και οι υπόλοιποι ωφελούμενοι (εταίροι εκτός των πόλεων).

Στους κυρίως ωφελούμενους περιλαμβάνονται:

- Πόλεις, δήμοι, κωμοπόλεις (χωρίς όριο πληθυσμού).
- Άλλες διοικητικές βαθμίδες όπως διοικητικές περιφέρειες και τοπικά διαμερίσματα
- Μητροπολιτικές περιοχές και οργανωμένοι οικισμοί στις περιπτώσεις που αυτές εκπροσωπούνται από οργανισμούς με αρμοδιότητες χάραξης και εφαρμογής πολιτικών στα πεδία που καλύπτονται από το δίκτυο URBACT.

Στην κατηγορία των υπόλοιπων ωφελούμενων περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι οργανισμοί:

- Τοπικές υπηρεσίες που ορίζονται ως οργανισμοί και έχουν συσταθεί από την πόλη, ανήκουν μερικώς ή πλήρως στην πόλη και είναι υπεύθυνοι για αστικά θέματα
- Επαρχιακές, περιφερειακές και εθνικές αρχές, εφόσον εμπλέκονται σε αστικά ζητήματα
- Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, εφόσον εμπλέκονται σε αστικά ζητήματα.
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις, επιμελητήρια και οργανισμοί που συμμετέχουν και στις Τοπικές Ομάδες Στήριξης των δικτύων

Οι ωφελούμενοι αυτής της κατηγορίας θα πρέπει να είναι δημόσιες αρχές ή Ισοδύναμες Δημόσιες Αρχές, δηλαδή φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Τόσο οι κύριοι όσο και οι λοιποί ωφελούμενοι θα πρέπει να είναι από:

- Τα 27 κράτη – μέλη της ΕΕ
- Τη Νορβηγία και την Ελβετία. Οι εταίροι από τη Νορβηγία και την Ελβετία δεν μπορούν να κάνουν χρήση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, όμως ως επίσημοι εταίροι του προγράμματος συγχρηματοδοτούνται σε ποσοστό 50% από τα κρατικά ταμεία.
- Κράτη που λαμβάνουν προενταξιακή υποστήριξη: Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο, Βόρεια Μακεδονία και Σερβία).

9. Πώς μπορεί να εμπλακεί ένας Δήμος ή ένας φορέας του ευρύτερου δημοσίου τομέα;

Κάθε Δήμος/Φορέας του ευρύτερου δημοσίου τομέα μπορεί να ενταχθεί σε ένα Δίκτυο URBACT ως επικεφαλής ή απλός εταίρος δικτύου αρκεί να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Θέλει να βελτιώσει και να αλλάξει τοπικές πολιτικές
- Θέλει να μοιραστεί τις εμπειρίες του και να ανταλλάξει γνώση συμμετέχοντας σε δίκτυο δήμων και άλλων φορέων που θα εργαστούν πάνω σε κοινά προβλήματα και αστικές προκλήσεις
- Θέλει να εφαρμόσει ένα Τοπικό Σχέδιο Δράσης για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις αυτές
- Θέλει να εμπλέξει τους δημότες και άλλους βασικούς τοπικούς εταίρους και φορείς στην εφαρμογή τοπικών αστικών πολιτικών

10. Πώς επιλέγονται τα διακρατικά δίκτυα URBACT για χρηματοδότηση;

Τα διακρατικά δίκτυα URBACT επιλέγονται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων. Οι προσκλήσεις αυτές δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Προγράμματος URBACT (<https://urbact.eu>) και διαδίδονται μέσω πολλών καναλιών επικοινωνίας:

- ειδικά αφιερωμένος χώρος στην κεντρική ιστοσελίδα του URBACT
- από την ιστοσελίδα του Εθνικού Σημείου Επαφής URBACT για την Ελλάδα και την Κύπρο,
- από το URBACT Partner Search Tool,
- από ενημερωτικά δελτία,
- από ειδήσεις σε ιστότοπους συνεργατών,
- από εθνικές ενημερωτικές εκδηλώσεις (διεξήχθη στην Αθήνα στις 17/1/2023),
- από μέσα κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. LinkedIn, Facebook κλπ.)

Το πρόγραμμα URBACT, προκειμένου να διασφαλίσει την ποιότητα των δικτύων που προωθούνται για χρηματοδότηση, προβλέπει μια διαδικασία δύο φάσεων έγκρισής τους.

Η πρώτη φάση, διάρκειας 6 μηνών, είναι ουσιαστικά μια φάση «προέγκρισης» και αφιερώνεται στη βελτιστοποίηση του προτεινόμενου σχεδίου, ενώ η δεύτερη φάση, 24μηνιας διάρκειας πλέον, αφορά την υλοποίηση της εγκεκριμένης πρότασης του Δικτύου.

Αυτό συνεπάγεται ότι οι πόλεις που επιθυμούν να δημιουργήσουν ένα δίκτυο URBACT καλούνται να υποβάλουν μια πρώτη πρόταση για τη χρηματοδότηση της Φάσης 1. Εάν η πρόταση εγκριθεί για τη Φάση 1, τα δίκτυα θα έχουν 6 μήνες για να ετοιμάσουν και να υποβάλουν ολοκληρωμένη πρόταση έργου για τη Φάση 2.

Κάθε φάση υπόκειται σε έλεγχο επιλεξιμότητας από τη Γραμματεία του Προγράμματος URBACT, αξιολόγηση από μια εξωτερική ομάδα εμπειρογνομόνων (Ομάδα Εξωτερικής Αξιολόγησης) και έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης. Η απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι οριστική.

11. Ποια είναι η πορεία της Ελλάδας και της Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα εδαφικής συνεργασίας URBACT;

Σε κάθε περίοδο του ευρωπαϊκού Προγράμματος URBACT η συμμετοχή των ελληνικών και κυπριακών πόλεων είναι αξιοσημείωτη. Ειδικότερα συμμετείχαν σε δίκτυα URBACT :

- URBACT I (2000-2006): Αθήνα, Αλεξανδρούπολη, ΑΣΔΑ (Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας), Εύοσμος, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Λάρνακα, Λευκωσία.
- URBACT II (2007-2013): Αγρίνιο, Αθένου (Κύπρος), Αθήνα, Βέροια, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κομοτηνή, Κορυδαλλός, Κορωπί, Λάρισα, Λάρνακα, Λατσία (Κύπρος), Μαρούσι, Πάτρα, Πειραιάς, Πτολεμαΐδα, Ρόδος, Σέρρες, Τρίκαλα, Χαϊδάρι.
- URBACT III (2014-2020): Άγιοι Ανάργυροι-Καματερό, Αθένου (Κύπρος), Αθήνα, Αμπελόκηποι Μενεμένης, Δωδώνη, Ελευσίνα, Ηγουμενίτσα, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα, Καβάλα, Λάρισα, Λεμεσός, ΜΑΘ (Αναπτυξιακή Μείζονος Αστικής Θεσσαλονίκης), Νέα Προποντίδα, Πάτρα, Παύλος Μελάς, Πειραιάς, Πέλλα, Πύλη Τρικάλων, Σέρρες, Τρίκαλα, Φαρκαδόνα, Χαϊδάρι, Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.ΔΗ.Θ.).

Ειδικότερα η συμμετοχή των ελληνικών και κυπριακών πόλεων ανά Δίκτυο στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο έχει ως εξής:

- **Δίκτυα Σχεδιασμού Δράσεων:** 7 συμμετοχές ελληνικών πόλεων σε σύνολο 20 εγκριθέντων Δικτύων (1^η πρόσκληση), 15 συμμετοχές ελληνικών πόλεων σε σύνολο 23 εγκριθέντων Δικτύων (2^η πρόσκληση)
- **Δίκτυα Υλοποίησης Δράσεων:** 3 συμμετοχές ελληνικών πόλεων σε σύνολο 7 εγκριθέντων Δικτύων
- **Δίκτυα Μεταφοράς Καλών Πρακτικών:** 10 συμμετοχές ελληνικών πόλεων και της κυπριακής Αθένου, σε σύνολο 23 εγκριθέντων Δικτύων

12. Πώς καλύπτεται η Εθνική Συμμετοχή;

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ειδικότερα η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ) καλύπτει τις ανάγκες την Εθνικής Συμμετοχής. Επομένως, αναλόγως με το ποσοστό συγχρηματοδότησης κάθε Ελληνικής πόλης (βάσει της περιφέρειας στην οποία ανήκει), το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) καλύπτει το 30% ή 15% της συνολικής συνδρομής, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από το ΕΤΠΑ και καταβάλλεται απευθείας από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος μέσω του επικεφαλής εταίρου.

13. Πώς γίνεται η πιστοποίηση των δαπανών;

Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ειδικότερα η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, μέσα από την Αρχή Πιστοποίησης Δαπανών και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την υποβολή των αιτήσεων πληρωμών στην ΕΕ, καθώς και για την έκδοση των πιστοποιητικών των ελληνικών φορέων που υλοποιούν έργα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων διακρατικών προγραμμάτων. Πιο συγκεκριμένα η Αρχή Πληρωμής:

- επεξεργάζεται και υποβάλλει αιτήματα πληρωμής στην ΕΕ ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και Ταμείο
- διασφαλίζει την απόδοση της κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής στους τελικούς δικαιούχους
- υποβάλλει τις προβλέψεις για μελλοντικές αιτήσεις πληρωμών στην Ε.Ε.
- συνεργάζεται με την Επιτροπή σε μόνιμη βάση

Στην περίπτωση του προγράμματος URBACT, ο κάθε εταίρος (Δήμος) υποβάλει τις δαπάνες του στην Αρχή Πιστοποίησης, η οποία μετά τους σχετικούς ελέγχους εκδίδει πιστοποιητικό όπου αναφέρονται οι επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες. Οι επιλέξιμες δαπάνες καταχωρούνται στο σύστημα και μετά το σχετικό έλεγχο και από τη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος καταβάλλονται οι Κοινοτικές Συνδρομές στους δικαιούχους/πόλεις.

Για την καταβολή της Εθνικής Συμμετοχής, ο Δήμος καλείται να επικοινωνεί με την ΕΥΣΣΑ για τις σχετικές διαδικασίες και για τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται για την καταβολή της Εθνικής Συμμετοχής.

Για το URBACT III το Σύστημα καταχώρησης ήταν το SYNERGIE.

14. Ποια είναι τα απαραίτητα δικαιολογητικά που υποβάλλονται, ώστε οι πόλεις – εταίροι των δικτύων URBACT να λάβουν την εθνική συμμετοχή που δικαιούνται από το ΠΔΕ;

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για το έργο που απαιτούνται για την καταβολή της Εθνικής Συμμετοχής και μπορούν να αποσταλούν και ηλεκτρονικά στην ΕΥΣΣΑ είναι τα ακόλουθα:

- Σύμβαση του Επικεφαλής εταίρου με τους λοιπούς εταίρους του έργου (Joint Convention)
- Σύμβαση του Επικεφαλής εταίρου με το πρόγραμμα (Subsidy Contract)
- Εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου (Application Form) – (καταχώρηση από το Δήμο στο e-pde)
- Επιστολή Τεχνικής Γραμματείας URBACT προς τον επικεφαλής εταίρο για την έγκριση του έργου
- Λοιπά έγγραφα Τεχνικής Γραμματείας URBACT, Επικεφαλής εταίρου & Δήμου για θέματα προϋπολογισμού & δαπανών

Αφού σταλούν τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά, ο Δήμος οφείλει να στείλει επιστολή με το αίτημα σύμφωνης γνώμης προς την Εθνική Αρχή (ΕΥΣΣΑ)-(βήμα 1) για το άνοιγμα κωδικού ΕΣΑΕΠ από Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων στο πρόγραμμα της Περιφέρειας όπου ανήκει ο δήμος. Εν τω μεταξύ, ο δήμος έχει δημιουργήσει το τεχνικό δελτίο έργου στο e-pde, το οποίο και αποστέλλεται μέσω συστήματος erpe πλέον στην Εθνική Αρχή. Όταν το έργο καταχωρηθεί στην Περιφέρεια με τον κωδικό του, τότε ο Δήμος αιτείται σε δεύτερο χρόνο στην ΕΥΣΣΑ την κατανομή του προϋπολογισμού και την καταβολή είτε της προκαταβολής για το έργο, είτε το ποσό των πιστοποιημένων δαπανών.